

De, der har det godt, de maa føle det Ansvar, at de ikke maa sætte Lønnen ned, de, som er dygtige og gør deres Arbejde godt, de maa kunne hæve Lønnen, og hvis de ikke behøver at gøre det for deres egen Person, saa maa de gøre det for deres fattige Søstre, der er henvist til at leve alene af det Erhverv, for deres Skyld, som ikke har noget godt Hjem, hvor de kan faa fri Kost.

Lønnen, Arbejdslønnen, er selvfølgelig Kærnen i Arbejderspørgsmaalet, — hele Udbyttet maa tilfalde dem, der arbejde. Lønnen for Arbejdet maa være saaledes, at der kan leves som Mennesker.

Men hvorledes rejses den? Det er ingen let Sag. Hvis enkelte Mennesker vil forlange Arbejdslønnen hævet, vil Arbejdskøberen selvfølgelig blot le derad, der er nok, der vil sy for den lave Løn og tjene de Penge, saa det nytter ikke.

Det er i en ganske anderledes samlet Optræden, de maa stille deres Fordringer, om det skal have Virkning. *Syerskerne maa forstaa, at det er dem selv, der har Ansvar for at forbedre deres Kaar, de maa organisere sig til en fastsluttet Hær og tvinge den Tankegang i Folks Bevidsthed, at de er Mennesker og vil leve som Mennesker.*

Fru Meyer fremlagde derefter en Plan som et vægtigt Indlæg i deres Sag, at rejse en Bygning, hvor unge, enligstillede Syersker kunde bo, spise kraftig Mad til en billig Pris og samles om Aftenen til fælles Glæde og Udvikling, ligesom at de ved selv at have et Hus havde anderledes Fodfæste for at kunne arbejde sammen og varetage deres faglige Interesser.

Naar blot 2000 Syersker hver skaffede 10 Kr., kunde der godt strax begyndes.

Efter at Fru Meyer igen indtrængende opfordrede Syerskerne til Sammenslutning og ikke forlade Salen, før der var dannet en Forening, sluttede hun med at pege paa det Eventyr som Billede, om Manden, der havde bygget et nyt Hus og glemt at sætte Vinduer ind, hvorledes da Konen søgte at bære Solen ind i Soldet, men naar hun kom ind, da var Solen borte. Da kom en fornuftig Mand og huggede Muren ind, saa de dejlige Solstraaler vældede ind. Det gamle Samfund havde bygget Arbejdernes Hus saaledes, at al Udsigt var stænget, og Solens varme Straaler kunde ikke naa dem. Konen, der vilde bære Solen ind, er de arbejdervennlige Folk, der mene, at den gamle Bygning er god nok, der skal bare bæres lidt Solstraaler ind til Arbejderne. Fremskridtsfolkene er som den fornuftige Mand, der hugger Hul paa Muren, saa Solen med sine varme Straaler strømmer ind og skaffer Arbejderne de lyse Udsigter.

Derefter havde Fru Mathilde Bajer Ordet og dvælede ved Syerskernes Stilling i Udlandet og de Bestræbelser, der var udfoldede til Fordel for dem. Hun oplyste, at i Frankrig var, i Følge Statistiken, Lønnen for kvindeligt Arbejde i jævn Stigning siden 1877. I England har, i Anledning af Dokarbejdernes vellykkede Strejke ved Organisation, flere ansete Personligheder i London stillet sig i Spidsen for at organisere de arbejdende Kvinder. Man vil begynde med at organisere de Kvinder, som er ansat i Fabrikkerne for Pikles og kandiserede Frugter, formentlig fordi de har de sletteste Lovvilkaar. I Tyskland var

det ogsaa bedre økonomisk stillede Kvinder, som gik i Spidsen for Arbejderskernes Organisation. Fru Line Morgenstern har nemlig gennem sit Ugeskrift for Kvinder virket derfor, og Fru Guillaume Schack ved sin store Veltalenhed. Fru Bajer gav en kort Oversigt over Bevægelsen siden 1881. I 1885 organiserede Berlins Kaabesyersker sig. Paa et Møde i September, som var besøgt af 2000 Mennesker, vedtoges følgende Resolution: Berlins Kaabesyersker forlange lovformelig Indførelse af en Normalarbejdsdag og Fastsættelse af en Minimalløn. Der nedsattes et Udvalg, som havde til Opgave at virke for private Bestillinger, hvorved bedre Løn opnaaedes end hos Fabrikherrene. Til Magistraten henvendte man sig om Arbejdervoldgiftsdomstol. — Af Frygt for Socialisme, i Henhold til Undtagelsesloven, forbød Politiet i Foraaret 1886 disse store offentlige Sammenkomster. Den ædle Fru Guillaume Schack, som saa trofast havde staaet de arbejdende Kvinder bi, blev udvist af Tyskland. Til sidst berørte Fru Bajer, hvorledes herhjemme de mandlige Arbejdere har sluttet sig sammen, hvert Fag for sig, ligesom flere af de kvindelige, deriblandt de af Herreskrædderfaget, havde organiseret sig. Det gjaldt nu om at faa samlet en fast Stok af Syersker af andre Fag ogsaa, til at gaa i Spidsen, dygtige, selvstændige Kvinder, saa vil de svage, ligegyldige nok snart komme med ind i Bevægelsen, naar de ser, at det er deres eget Gavn, der arbejdes for.

Efter dette Foredrag, der fulgtes med Opmærksomhed, takkede Fru Larius paa Syerskernes Vegne Fru Meyer for den Skildring, hun havde givet af Syerskernes nuværende Stilling, og suplerede dem med enkelte andre. Hun omtalte bl. a., at dygtige Kjölesyersker for 10 Aar siden endnu af de Handlende fik 10 Kr. om Ugen, men at mange nu kun fik 6, nogle endogsaa kun 3—5 Kr., og de skulde dog leve og tillige være propert paaklædte.

Konsul Stürup havde i en lille Bog, »Menneskelige Svagheder«, fundet adskilligt, der kunde passe paa mange Forhold, deriblandt Syerskernes. Han gendrev i et livligt Foredrag Paastanden om, at nogle af de mange Syersker skulde søge fast Tjeneste hos Familier, og paaviste, hvorledes Forholdene ofte drev dem ind i denne Stilling, idet Moder og Datter f. Ex. begyndte med at arbejde sammen for at ernære Familien, naar Forsørgeren var faldet bort. De havde maaske tilhørt Haandværkerstanden og havt en 3-Værelsers Lejlighed. Nu vilde de leje et Værelse ud, fik muligvis en Lejer en Maanedstid, kom senere i Pengeforlegenhed, naar Huslejen skulde betales, eller ved Juletiden, som for den rige er den glædeligste Tid, men for den fattige den tungeste. Dog skal de jo leve. Saa begynder de at sætte ud, først Møblerne fra det ledige Værelse, saa nogle af deres egne, saa maaske nogle Klædningsstykker. Sygdom og Næringsørg indfinder sig, Moderen dør. Hvad skal Datteren gøre? Hun søger en Plads, men da hun kun har været Sypige og er uovet i den Gerning, der fordres af hende, bliver hun afvist Gang efter Gang. Saa er hun atter henvist til at sy, sulte, fryse og tørste. Hun kan faa 80—120 Øre for et Overstykke, højst 2 Kr., 80—150 Øre for Benklæder o. s. v. Det vilde ikke gøre stor Forskel for Kræmmerne at give 25 pCt. mere, men for hende vilde det have